

Z A K O N
O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU

Član 1.

U Zakonu o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik RS“, br. 62/06, 65/08 i 41/09) član 71. menja se i glasi:

„Sredstva ostvarena od davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta, odnosno poljoprivrednog objekta u državnoj svojini u celini su prihod budžeta jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi poljoprivredno zemljište u državnoj svojini i koriste se za realizaciju godišnjeg programa zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta koji donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

O korišćenju sredstava za realizaciju programa iz stava 1. ovog člana, jedinica lokalne samouprave podnosi Ministarstvu godišnji izveštaj.“

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a primenjivaće se od 1. septembra 2011. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. Ustava Republike Srbije, kojim je utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje održivi razvoj.

II. Razlozi za donošenje zakona

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi da se otklone određeni problemi koji su uočeni u dosadašnjoj primeni važećeg Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik RS“, br. 62/06, 65/08-dr.zakon i 41/09-u daljem tekstu: Zakon).

Naime, članom 71. Zakona, regulisana je raspodela sredstava ostvarenih od zakupnine i to tako da su sredstva ostvarena od davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta, odnosno poljoprivrednog objekta u državnoj svojini u visini od 60% prihod budžeta Republike Srbije, a u visini od 40% su prihod budžeta jedinice lokalne samouprave, na čijoj teritoriji se nalazi poljoprivredno zemljište u državnoj svojini i koriste se za realizaciju godišnjeg programa zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta koji donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave. U autonomnoj pokrajini, sredstva ostvarena od davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta, odnosno poljoprivrednog objekta u državnoj svojini u visini od 30% prihod su budžeta Republike Srbije, u visini od 30% prihod su budžeta autonomne pokrajine, a 40% prihod su budžeta jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi poljoprivredno zemljište u državnoj svojini.

Takođe, Zakonom je propisano da se sredstva prikupljena od zakupnine moraju koristiti namenski i to za:

- **uređenje poljoprivrednog zemljišta**, što obuhvata mere kojima se realizuju prostorno-planski dokumenti (prostorni i urbanistički planovi i osnove) kroz postupak komasacije i melioracije u cilju poboljšanja prirodnih i ekoloških uslova na poljoprivrednom zemljištu;

- **zaštitu poljoprivrednog zemljišta**, što obuhvata mere i aktivnosti koje se preduzimaju sa ciljem trajnog obezbeđenja prirodnih funkcija zemljišta, korišćenja zemljišta u skladu sa njegovom namenom, očuvanja i unapređivanja namenskog korišćenja zemljišta;

- **komasaciju**, što obuhvata planske, organizacione, pravne, ekonomske i tehničke mera koje se sprovode u cilju ukрупnjavanja i poboljšanja prirodnih i ekoloških uslova na zemljištu;

- **melioraciju**, što obuhvata mere koje se sprovode sa ciljem popravljivanja fizičkih, hemijskih i bioloških osobina zemljišta, kao i stvaranje i održavanje optimalnog vodno-vazdušnog režima zemljišta, radi obezbeđenja povoljnih uslova za rast i razvoj gajenih biljaka i postizanje stabilnih prinosa;

- **navodnjavanje**, što obuhvata izgradnju, korišćenje i održavanje objekata i uređaja kojima se blagovremeno i kontinuirano dovodi voda u poljoprivredno zemljište u cilju dobijanja visokih i stabilnih prinosa poljoprivrednih kultura;

- **odvodnjavanje**, što obuhvata izgradnju, korišćenje i održavanje objekata i uređaja kojima se vrši odvođenje suvišnih površinskih i podzemnih voda sa poljoprivrednog zemljišta i redovna primena određenih mera koje omogućavaju neprekidno efikasan rad svih objekata i uređaja u odvođenju suvišnih voda.

Dosadašnja praksa primene Zakona pokazala je da su se sredstva prikupljena od strane budžeta Republike Srbije i budžeta Autonomne pokrajine koristila u skladu sa Zakonom, ali, nisu finansirani projekti u lokalnim samoupravama, odakle je izvorno i prikupljen novac po osnovu zakupnine, već se centralizovano odlučivalo o projektima koji će biti finansirani.

Osnovni cilj izmena i dopuna Zakona je da sredstva koja se prikupe po osnovu zakupnine na teritoriji jedne lokalne samouprave budu u celosti utrošena za uređenje poljoprivrednog zemljišta na teritoriji iste lokalne samouprave u skladu sa Programom uređenja koji donosi lokalna samouprava.

Naime, predloženi način raspodele sredstava će omogućiti lokalnim samoupravama da značajnije unaprede poljoprivrednu proizvodnju i da samostalno odrede prioritete u realizaciji projekata u skladu sa Programom.

Predloženim izmenama Zakona realizuje se princip decentralizacije, koji podrazumeva proces prenošenja dela nadležnosti centralne državne vlasti na niže nivoe, odnosno lokalne i regionalne vlasti. Kako bi se ostvario cilj da se, u što većoj meri povećaju sopstveni prihodi jedinica lokalne samouprave, prava finansijska decentralizacija moguća je jedino ukoliko se smanji zavisnost opština i gradova od republičkih transfera, izuzev u slučaju najsiriromašnijih opština u Republici Srbiji.

III. Sadržina zakona - objašnjenje osnovnih pravnih instituta i pojedinačnih rešenja

Članom 1. ovog zakona vrše su izmene i dopune odredbe člana 71. Zakona, tako što su sredstva ostvarena od davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta, odnosno poljoprivrednog objekta u državnoj svojini u celini prihod budžeta jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi poljoprivredno zemljište u državnoj svojini i koriste se za realizaciju godišnjeg programa zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta koji donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Takođe, definisano je da, o korišćenju sredstava za realizaciju programa iz stava 1. ovog člana, jedinica lokalne samouprave podnosi Ministarstvu godišnji izveštaj.

Članom 2. definisano je ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjivaće se od 1. septembra 2011. godine.

IV. Finansijska sredstva potrebna za sprovođenje ovog zakona

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije.

V. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku proizlaze iz činjenice da je neophodno da se sredstva koja se prikupe po osnovu zakupnine na teritoriji jedne lokalne samouprave utroše u celosti za uređenje poljoprivrednog zemljišta na teritoriji iste lokalne samouprave, i na taj način u što većoj meri povećaju sopstveni prihodi jedinica lokalne samouprave. Donošenjem ovog zakona po hitnom postupku, omogućiće se finansijska decentralizacija, smanjenjem zavisnosti opština i gradova od republičkih transfera, i na taj način sprečiti posledice po rad organa i organizacija.